

DE KUST MORGEN, VANDAAG, DANKZIJ GISTEREN

In het panel:

- Sam Provoost, INBO
- Charlotte Geldof, Departement RWO
- Philip Konings, schepen Stad Blankenberge
- Kathleen Bernaert, Afdeling Kust
- Steven Valcke, Toerisme Vlaanderen

Moderator: Stefaan Kerger, journalist FOCUS/WTV

Als reflectie op de sprekers en de studiedag noteerden we:

- Dat de huidige kustlijn, dixit Philip Konings, een illusie van stabiliteit geeft, een historische blik biedt daarom een interessant perspectief op de van nature dynamische kust.
- Dat een ecooloog als Sam Provoost, twee verhaallijnen destilleerde. Enerzijds het verhaal van het (natte) sediment waarbij de analyse 'hoe meer we beïnvloeden, hoe minder we weten' stof tot nadenken aanvoerde om in de toekomst nauwer aansluiting te zoeken met deze processen. Anderzijds het verhaal van de eolische processen waarbij een ecooloog verstuiving als gewenst beschouwt... hoewel kustverdediging anno 21ste eeuw wordt gezien vanuit een nood aan een sterke(re) fixatie. Een boeiende discussie.
- dat een planoloog 'leren uit de geschiedenis' als een interessante invalshoek ervaart (zoals het verhaal dat overstromingen 'unnatural' zijn). Hierbij rijst – dixit Charlotte. Geldof – de vraag naar de toekomst of we ons vandaag op een historisch kantelmoment bevinden.
- dat toerisme & de kust een medaille met twee kanten heeft, naast de 'agressieve' kant, is er ook het verhaal van baten (cf. de economische hefboom). Naar de toekomst moeten we en plus, volgens Steven Valcke, blijvend oog hebben voor de beeldkwaliteit.
- dat, dixit Kathleen Bernaert, het verleden leert dat kustverdediging een geïntegreerd vraagstuk is waarbij we anno 21ste eeuw een antwoord dienen te vinden tussen de verschillende behoeftes (ruimte voor natuur, ruimte voor recreatie,...).

Als blik in de glazen bol, toekomst genaamd, stipten we aan dat:

- de uitdaging groot is. Als een storm genre 1953 de kust zou treffen, kunnen we – deelt Kathleen Bernaert mee – zwemmen tot in Brugge. De Vlaamse overheid werkt daarom aan het masterplan kustveiligheid. Bovendien werkt de Vlaamse overheid (momenteel in een studiefase achter de schermen) aan het plan 'Vlaamse Baaien' waarbij diverse voorstellen naar haalbaarheid onderzocht worden. Bezinnen eer we beginnen.
- er nood is aan gefundeerd onderzoek, immers de kust is een fragiel ecosysteem op ecologisch/sedimentologisch... vlak. Als morfooloog wijst Philip Konings op het mogelijke probleem dat, bij een uitbreiding van de haven van Zeebrugge of eilanden voor de kust het huidige zandstrand zou getransformeerd kunnen worden in een slibstrand.
- het principe 'no regret'-maatregelen als één van de rode draden gebruikt dient te worden
- dat geïntegreerd werken een andere rode draad is, echter compromissen kunnen een gevaar inhouden vanuit ecologisch perspectief. Bioloog Sam Provoost wijst zo op het gegeven dat habitatspecialisten (zoals de uitgestorven duinparelmoervlinder) nood hebben aan een afdoende groot habitat. Dit is an sich niet bediscussieerbaar, ofwel is er afdoende oppervlakte, ofwel is dat er niet... en sterft een soort uit.
- een multifunctionele benadering (bvb. strekdammen voor maritieme toegang én recreatie) een interessant perspectief biedt om werk te maken van een andere ruimtelijke ordening. Waar het pad van (het huidige) zonaal denken verlaten wordt. Charlotte Geldof wijst hierbij naar denkpijstes

geponeerd in het groenboek dat uiteindelijk zal leiden tot het toekomstige Beleidsplan Ruimte Vlaanderen waar tevens nagedacht wordt over onder andere veerkrachtige natuur.

Met dank aan feedback uit de zaal stipten we aan dat:

- de uitvoering van strandsuppleties (en hun ecologische impact) nog voer tot discussie levert.
- ook toeristen en hun vraag naar (te) propere stranden biedt voer tot discussie, immers de toeristische vraag voor machinale strandreiniging fnuikt embryonale duinvorming (een vaak over het hoofd gezien proces, dixit Sam Provoost). Zonering zal hierbij – zo suggereert Philip Konings – cruciaal belangrijk zijn. Handhaving zal hier (jammer genoeg) ook toe horen weet Kathleen Bernaerts, illustratief verwijzend naar bulldozers die het duintalud vergraven i.f.v. het plaatsen van strandcabines.
- het hinterland en de polders ook niet mogen vergeten worden als specifieke zone (interessante cases worden/werden uitgewerkt door het CCaspar-project).